

HARDANGER FISKEFOREDLING AS AVD BØMLO
Hovlandsvegen 270
5443 BØMLO

Saksbehandlar, innvalstelefon
Grete Hamre, 5764 3141

Hardanger Fiskeforedling AS - vedtak om løyve etter forureiningslova til utslepp frå fiskeforedling

Hardanger Fiskeforedling AS får løyve etter forureiningslova til utslepp frå fiskeforedling. Løyvet gjeld for produksjon av inntil 54 000 tonn slakta og sløgd oppdrettsfisk per år.

Vi viser til søknad datert 09.11.2021, korrespondanse via e-post og telefon og ettersend dokumentasjon.

1 Vedtak

Statsforvaltaren gir Hardanger Fiskeforedling AS løyve til forureinande verksemd på visse vilkår. Løyvet er gitt med heimel i forureiningslova § 11, jf. § 16. Løyvet med krav og vilkår ligg vedlagt.

Løyvet gjeld frå 05.10.2022.

Hardanger Fiskeforedling AS skal betale eit gebyr for Statsforvaltaren si sakshandsaming. Gebyret er fastsett etter sats 5 til kr. 70 000,-. Vedtaket om gebyr er gjort med heimel i forureiningsforskrifta § 39-4.

Fristar

Tiltak	Frist	Referanse til vilkår
Etablering av energistyringssystem	01.03.2023	8.1
Rapportering til Statsforvaltaren	01.03.2023	11.5
Miljøgransking etter vassforskrifta	Etter 3 års drift	12.1
Utarbeidning av tilstandsrapport	01.03.2023	14.2

Sjå også løyvet.

2 Kort om bakgrunnen for saka

Hardanger Fiskeforedling AS har vorte etablert i samband med at Hardanger Fiskeforedling AS, som har vore lokalisert i Strandebarm i Kvam kommune og Espevær Laks AS med anlegg i Langevågen i Børmlø kommune, har slege seg saman til Hardanger Fiskeforedling AS. Denne nye verksemda søker om løyve etter forureiningslova til eit oppgradert slakteri for oppdrettsfisk på Espevær Laks AS sin lokalitet i Langevågen.

Begge verksemndene har tidlegare hatt eigne løyve etter forureiningslova, men desse løyva vart trekte tilbake i 2017 sidan produksjonskapasiteten til anlegga kvar for seg ikkje oversteig 75 tonn per døgn. Verksemndene har dei siste åra difor vore regulerte etter forureiningsforskrifta kap. 26 som gjeld forureining frå fiskeforedelingsindustrien.

Med det oppgraderte slakteriet vert produksjonen på om lag 54 000 tonn slakta og sløgd laks og aure per år, og produksjonskapasiteten per døgn/skift vert på om lag 200 tonn ferdig produkt. Kapasiteten vert då høgare enn 75 tonn per døgn, og verksemda må ha løyve etter forureiningslova § 11, jf. forureiningsforskrifta § 26-2. Den nye verksemda blir også omfatta av EU sitt industriutsleppsdirektiv (IED), jf. forureiningsforskrifta kapittel 36, vedlegg 1.

Samstundes med oppgradering av slakteriet planlegg Børmlø kommune etablering av ei ny fiskerihamn i Langevågen. Dette tiltaket inneber m.a. at det skal byggast ein molo frå Urdatangen på fastlandet og ut til holmen Store Bleikja. Dette gjer det naudsynt å flytte dei eksisterande inntaks- og avløpspunktene som tidlegare har vore nytta ved Espevær Laks AS.

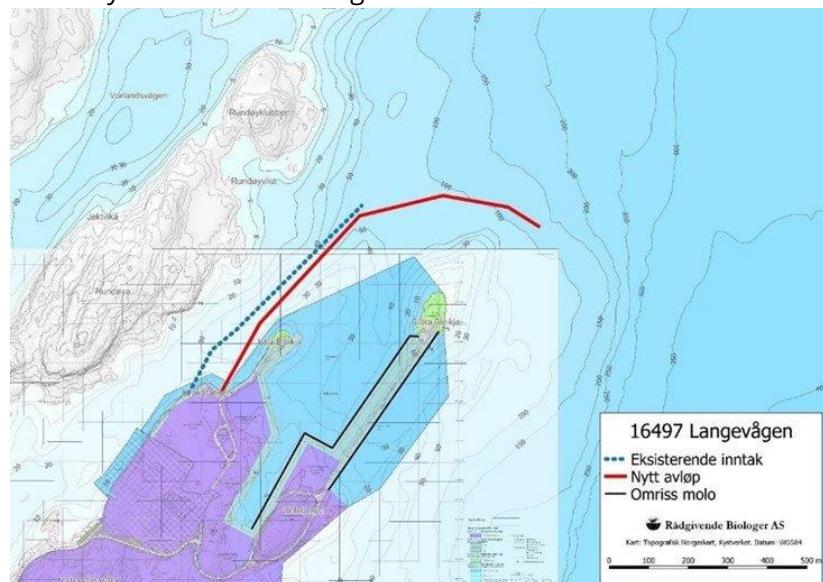

Fig. 1 Planlagd fiskerihamn med ny molo mellom Urdatangen og store Bleikja, og plassering av nytt utsleppspunkt.

2.1 Rettsleg utgangspunkt

Forureiningslova

Når Statsforvaltaren vurderer om vi kan gi løyve til forureinande verksemnd, og eventuelt på kva vilkår, skal vi leggje vekt på forureiningsulempene ved tiltaket haldne saman med fordelar og ulemper tiltaket elles vil kunne føre til, jf. forureiningslova § 11 siste ledd. I vurderinga vil vi særleg sjå på i kva grad verksemda det er søkt om løyve til er akseptabel sett i lys av føremål og retningsliner i §§ 1 og 2 i forureiningslova.

Naturmangfaldlova

Forvaltningsmåla i §§ 4 og 5 i naturmangfaldlova skal ligge til grunn for korleis Statsforvaltaren utøver myndighet. Vidare skal prinsippa i §§ 8 til 12, som mellom anna gjeld kunnskapsgrunnlag,

føre-var-tilnærming og samla belastning, leggjast til grunn som retningsliner når Statsforvaltaren tek avgjelder som kan få følgjer for naturmangfaldet.

Vassforskrifta

Vassforskrifta inneholder forpliktande miljømål for m.a. overflatevatn, grunnvatn om at styresmaktene skal sjå til at alle vassførekomstar oppnår god kjemisk og økologisk tilstand innan 2027 med mindre det er gitt unntak med heimel i § 9 eller § 10 i forskrifta.

Forureiningsforskrifta kapittel 36

EU sitt industriutsleppsdirektiv (IED) er teke inn i norsk rett, mellom anna i forureiningsforskrifta kapittel 36 med vedlegg. Statsforvaltaren skal syte for at verksemder med løyve til forureinande aktivitetar, og som er omfatta av IED, følgjer BAT-konklusjonane som er vedtekne for den aktuelle bransjen innan fire år etter EU har offentleggjort slike krav, jf. forureiningsforskrifta § 36-19. Dette inneber at verksemndene i alle delar av drifta si nyttar det som vert rekna som beste tilgjengelege teknikkar (BAT) med tilhøyrande forpliktande utsleppsnivå (BAT-AEL).

BAT-konklusjonane som gjeld spesifikt for næringsmiddelproduksjon inkludert fiskeforedling (Food, Drink and Milk – FDM), vart vedtekne av EU-kommisjonen 04.12.2019 og trår i kraft 04.12.2023.

Nasjonalt prioriterte stoff

Noreg har eit mål om at det vert arbeidd kontinuerleg med å redusere utsleppa av nasjonalt prioriterte stoff, og at slike utslepp på sikt heilt blir stansa (sjå vedlegg 1 i løvet).

3 Statsforvaltaren sin vurdering og grunngjeving

3.1 Grunngjeving for vedtaket

3.1.1 Informasjon om verksemda og utsleppa

Hardanger Fiskeforedling AS sitt anlegg i Langevågen skal slakte inntil 60 000 tonn laks og 5 000 tonn aure per år. Døgnkapasiteten for slaktinga er oppgitt til å vere høvesvis 250 tonn/døgn for laks og 150 tonn/døgn for aure. Ut frå dette råstoffet kan det produserast inntil 54 000 tonn sløgd fisk og 12 000 tonn restråstoff, dvs. avskjer og innmat per år. Verksemda skal produsere både fersk og frosen vare. Verksemda skal ha produksjon 24 timer i døgnet, 365 dagar i året.

Verksemda skal nytte både ferskvatn og UV-behandla sjøvatn i produksjonen.

Verksemda vil ha utslepp av prosessavløpsvatn frå utbløding og sløyding av fisk. I tillegg blir det nytta vatn til vask og desinfeksjon av lokale, maskiner og utstyr. Prosessavløpsvatnet skal først samlast i pumpesumpar før det går vidare til filtrering gjennom bandfilter med høvesvis 600 µm og 200 µm poreopning. Etter filtrering går vatnet til halde tankar der det vert desinfisert og pH-justert til pH ≤ 6, før det vert sleppt ut på 120 meters djupne, 640 meter nord for Espevær Laks AS sitt utsleppspunkt nord for Store Bleikja. Det nye utsleppspunktet ligg 917 meter frå anlegget. Verksemda har buffertank for å kunne halde tilbake prosessavløpsvatnet, t.d. ved store støytbelastningar som haldetankane ikkje handterer, eller dersom målingar av restklor eller pH viser avvik (BAT11).

Verksemda planlegg samarbeid med bløggebåtar om å ta imot blodvatn etter bløgging av fisk som skal til anlegget. Blodvatnet skal då gå gjennom ein bloduskiljar om bord i båten, slik at mykje av blodet vert fjerna. Vatnet frå båtane skal førast inn på anlegget og bli behandla og sleppt ut gjennom djupvassleidninga saman med resten av prosessavløpsvatnet.

Verksemda vil nytte sjøvatn som kjølevatn. Dette skal sleppast ut på to meters djupne like utanfor anlegget. Temperaturauken lokalt ved anlegget vert rekna til maks 10 °C.

Det vil bli nytta kjemikal i verksemda, i hovudsak til desinfisering av prosessavløpsvatn, reinhald av lokale og produksjonsutstyr og til vedlikehald av maskiner og utstyr. Det vil også bli nytta kjemikal til ensilering og konservering av restråstoff.

Det vil bli generert avfall, både organisk avfall fra produksjonsprosessane (restråstoff) ordinært næringsavfall og farleg avfall.

Restråstoffet skal ensilerast med Ensilon og eddiksyre og seljast som råstoff for produksjon av fiskemjøl og fiskeolje (BAT10).

Oppgradering av slakteriet er planavklart etter Reguleringsplan for Bømlo Fiskerihamn, Hovlandshagen, jf. planvedtak datert 05.11.2015.

I samband med planlegging av produksjonsauke og endra utsleppspunkt har verksemda engasjert konsulentfirmaet Rådgivende Biologer AS for å kartlegge det marine naturmangfaldet og å utføre straummålingar i området rundt utsleppspunktet. Rådgivende Biologer AS har utarbeidd to rapportar: «*Langevåg slakteri – endret avløppspunkt. Kartlegging av marint naturmangfald med vurdering av verdi og konsekvens*» (Rapport 3633), og «*Langevåg slakteri Bømlo kommune. Straummåling ved planlagt utsleppspunkt, november - desember 2021*» (Rapport 3632). Desse rapportane er, saman med faktaopplysningane oppgitt i søknaden og fråsegnene med verksemda sine merknader, lagde til grunn for Statsforvaltaren sine vurderingar.

3.1.2 Vurdering etter forureiningslova

Føremålet til forureiningslova er å verne det ytre miljøet mot forureining, å redusere eksisterande forureining og å redusere mengd avfall. Lova skal sikre ein forsvarleg miljøkvalitet slik at forureining og avfall ikkje fører til helseskade, går ut over trivsel eller skadar naturen si evne til produksjon og å fornye seg sjølv, jf. forureiningslova § 1.

Forureining frå anlegget vil i hovudsak vere knytt til utslepp av prosessavløpsvatn som vil bestå av blodvatn med organisk stoff og næringssalt, restar av desinfeksjonsmiddel, pH-justerande middel (maursyre) og kjemikal som vert nytta til vask og desinfeksjon av lokale og utstyr.

Reinseanlegget skal vere basert på kva som er mogleg å oppnå ved hjelp av BAT.

Førebyggande tiltak for å redusere negativ verknad frå tiltaket vil vere å unngå at utslepp av prosessavløpsvatn inneheld høge konsentrasjonar av kjemikal.

I følgje undersøkingane som er utførte av Rådgivende Biologer AS, vil det i området rundt utsleppspunktet vere gode straum- og oksygentilhøve med gode tilhøve for nedbryting og omsetjing av organisk materiale. Mykje av materialet frå utsleppet vil bli frakta av garde med straumen over kortare eller lengre strekningar, samstundes som det i høg grad blir fortynna undervegs. Det vil difor truleg bli lite akkumulering av organisk materiale i nærområdet til utsleppet.

3.1.3 Vurdering etter naturmangfaldlova og vassforskrifta

Naturmangfald

Måla for forvaltning av naturtypar og økosystem i naturmangfaldlova er at mangfaldet av naturtypar vert tekne vare på innanfor det naturlege utbreiingsområdet sitt og med det artsmangfaldet og dei økologiske prosessane som kjenneteiknar den enkelte naturtypen. Målet er også at funksjonane, strukturen og produktiviteten til økosystema vert tekne vare på så langt det vert sett på som rimeleg.

Måla for artane er at artane og det genetiske mangfaldet vert tekne vare på lang sikt og at artane ligg føre som levedyktige bestandar i dei naturlege utbreiingsområda sine, jf. naturmangfaldlova §§ 4 og 5.

Kunnskapsgrunnlaget:

Botntilhøva og artsmangfaldet i nærleiken av utsleppspunktet og langs traséen for avløpsleidninga har vorte kartlagt med ROV. Det vart registrert rik og variert fauna både på blautbotn og hardbotn. Det er ikkje registrert avgrensa verna natur i det undersøkte området. I Naturbase og i undersøkinga knytt til denne søknaden, er det i området rundt det planlagde utsleppspunktet registrert korallførekomstar som sjøtre, risengrynkoral og sjøbusk i tillegg til øyekorallgrus. Desse førekommstane er rekna for å vere av stor verdi.

Det er også observert viktige skjelsandområde (Rundøy) som er av middels verdi. I 2012 vart det registrert større, viktige kamskjelførekomstar i det aktuelle området, men sidan det ikkje vart observert levande kamskjel i samband med den nye kartlegginga, vert denne sett til middels verdi.

Mellombels miljøverknad:

I samband med utlegging av nye utslepps- og inntaksleidningar og fjerning av dei eksisterande leidningane, kan sedimenta på blautbotn bli virvla opp og spreidd til omgjevnadene. Det kan også førekome fysisk skade på strukturar. Det er venta lite negativ verknad på sårbare arter under anleggsarbeidet, men for korallførekomstane i området vil anleggfasen kunne føre til noko skadeverknad. Slike mellombelse verknader vil, i følgje Rådgivende Biologer AS, likevel ikkje føre til vesentleg negativ verknad på naturtypar eller førekomst av artar.

Varig miljøverknad:

Utslepp av kjemikal, organisk stoff og næringssalt gjennom utsleppsleidninga vert rekna for å utgjere det største potensialet for varig negativ verknad på sårbar natur, hovudsakleg på grunn av mogleg kjemisk og organisk belastning.

Arealbeslag på grunn av utlegging av nye røyrleidningar vert sett på som svært avgrensa.

Samla belastning:

Det ligg fleire matfisklokalitetar i nærleiken av Langevågen, noko som medverkar til utslepp av organisk stoff og næringssalt. Dei nærmaste er Hatlesteinen og Anda høvesvis 1,46 og 2,4 km nordaust for tiltaksområdet. I tillegg ligg et ei slaktemerd utanfor lokaliteten til det oppgraderte slakteriet til Hardanger Fiskeforedling AS. Desse anlegga bidreg i dag til den samla belastninga i Bømlafjorden saman med avrenning frå land og utslepp frå kommunale avløpsanlegg. Utsleppa av organisk materiale og næringssalt frå Hardanger Fiskeforedling AS vert sett på som relativt små samanlikna med utsleppet til resipienten frå dei eksisterande anlegga.

Klassifisering i Vann-Nett

Utsleppspunktet det er søkt om løyve til er lokalisert i vassførekomsten 0260010300-C Bømlafjorden, som er ein del av vassområde Sunnhordland i vassregion Vestland. Vassførekomsten er kategorisert som kystvatn og vasstypen er «moderat eksponert kyst» (www.vann-nett.no) . Den økologiske tilstanden vert rekna som «God» medan kjemisk tilstand vert klassifisert til «Dårleg», hovudsakleg grunna funn av kvikksølv i vassførekomsten.

Ut frå opplysningane som ligg føre vert Bømlafjorden rekna som ein vassførekomst med generelt god miljøtilstand. Påverknadene som er registrerte i Vann-Nett vert rekna for å ha relativt liten effekt, og dei økologiske og kjemiske miljømåla er forventa å vere oppnådde i perioden 2022-2027. Det er lite truleg at utsleppet frå fiskeslaktinga som det er søkt om løyve til, vil føre til endring av tilstandsklassen til denne vassførekomsten.

Konklusjon

Statsforvaltaren har konkludert med at produksjonen ved Hardanger Fiskeforedling AS vil vere akseptabel sett i lys av føremåla og retningslinene i forureiningslova §§ 1 og 2. Etter ei samla vurdering av forureiningssituasjonen i området og opplysningsane om produksjonstilhøve, utsleppa og anna miljøverknad ved verksemda som ligg føre i søknaden, samanstilte med fordelar og ulemper verksemda elles vil føre med seg, gir vi løyve til verksemda på nærmare fastsette vilkår.

3.2 Grunngjeving for utvalde vilkår og krav

Nedanfor er det gitt forklaringar på og grunngjeving for utvalde vilkår og krav i løyvet. Verksemda er omfatta av IED og BAT-konklusjonane som gjeld næringsmiddelproduksjon (FDM), og under dei ulike vilkåra er det vist til aktuell BAT-konklusjon. Dei aller fleste av BAT-konklusjonane vert uttrykte gjennom vilkår i løyvet og i forskrifter heimla i forureiningslova m.a. internkontrollforskrifta, avfallsforskrifta og kjemikalieregelverket.

3.2.1 Utslepp til vatn (vilkår 3 i løyvet)

Verksemda skal ha utslepp til sjø.

Utslepp av organisk stoff og næringssalt:

Verksemda opplyser at utsleppsmengdene og avløpsstraumane som er gitt i søknaden er svært usikre sidan det oppgraderte anlegget ikkje er sett i drift enno. Verdiane er difor baserte på data frå tilsvarende anlegg med tilnærma same produksjonsvolum og type utstyr. Vi har ikkje sett spesifikke utsleppsgrenser for dei ulike parametrane fram til 04.12.2023, dette for at de med bakgrunn i måleresultata skal kunne finne ut kva nivå det faktiske utsleppet ligg på. Det er viktig at de i starten tek hyppige prøvar av prosessavløpsvatnet og måler vassmengda ved normal drift. Det bør takast prøvar som vert analysert for dei aktuelle paratemetrene minst ein gong i månaden.

Dei aktuelle komponentane med bindande utsleppsgrenser (BAT-AEL) for utslepp til vatn, gitt i BAT-konklusjonane (BAT4 og BAT12), gjeld frå og med 04.12.2023, jf. tabell 3.1 i løyvet.

Dersom de med bakgrunn i målingar av utsleppet finn at de ikkje klarer å tilfredsstille dei bindande utsleppsgrensene innan fristen, kan de søke om unntak frå eitt eller fleire av krava. Ein søknad om unntak må dokumenterast grundig ut frå kriteria som er gitt for å kunne gi unntak i slike saker, jf. tilsend informasjon som gjeld søknad om unntak.

Verksemda planlegg å ta imot «bløggevatn» frå bløggebåtar. Dette vatnet, som har gått gjennom ein blodutskiljar om bord i båten, skal behandlast vidare i verksemda sitt reinseanlegg. Ved mottak av vatn frå bløggebåtar, vil den totale utsleppsstraumen frå verksemda kunne bli høgare og meir fortynna enn ved ordinær produksjon med bløgging og utbløding i anlegget. Verksemda må kunne dokumentere når og kor mykje bløggevatn som vert motteke. At blod vert fjerna frå bløggevatnet før det vert pumpa inn på verksemda sitt reinseanlegg, vil føre til lågare utslepp av organisk stoff og næringssalt til resipienten.

Staden for uttak av prøvar til analyse av prosessavløpsvatnet må plasserast slik at både det ordinære prosessavløpsvatnet og bløggevatnet vert målt og målingane er representative for det totale utsleppet. Ved berekning av årleg utslepp er det konsentrasjonen av utsleppsparametrane og det totale volumet som skal ligge til grunn.

Verksemda vil ha utslepp av kjemikal/desinfeksjonsmiddel som følger av krav om desinfisering av prosessavløpsvatnet for å hindre spreiling av sjukdomsframkallande mikroorganismar. Det vil bli nytta natriumhypokloritt og maursyre for å desinfisere og nøytraliser prosessavløpsvatnet. Desse kjemikala vert tilførte i overskot for å sikre at desinfeksjonsprosessen verkar tilfredsstillande.

Verksemda vil også ha utslepp av vaske- og desinfiseringsmiddel som vert nytta til reinhald.

3.2.2 Utslepp til luft (vilkår 4 løyvet)

Verksemda skal ikkje ha aktivitetar som fører til punktutslepp til luft. Verksemda handterer råstoff, restråstoff og avfall med biologisk opphav, noko som kan føre til luktulemper for nabobar dersom dette ikkje vert handert på ein tilfredsstillande måte. Verksemda må difor ha på plass rutinar for å sikre at det ikkje oppstår situasjonar som kan føre til diffuse luktutslepp (BAT15).

3.2.3 Grunnforureining og forureina sediment (vilkår 5 i løyvet)

Verksemda sine aktivitetar skal ikkje føre til utslepp til grunn eller grunnvatn som kan føre til skader eller ulemper for miljøet. Bruk og lagring av farlege kjemikal og handtering av farleg avfall skal gå føre seg på område der det ikkje er fare for utslepp til grunn eller vatn.

3.2.4 Kjemikal (vilkår 6 i løyvet)

Hovudgruppene av kjemikal som skal nyttast ved anlegget er desinfeksjonsmiddel for desinfisering av prosessavløpsvatn, vaske- og desinfeksjonsmiddel knytt til reinhald av lokale og produksjonsutstyr og kjemikal til ensilering av restråstoff. I tillegg blir det nytta kjemikal til vedlikehald og reparasjonar av bygningsmasse, maskiner og anna utstyr.

Natriumhypokloritt og maursyre vert nytta i samband med desinfisering av prosessavløpsvatn som er basert på metode godkjend av Veterinærinstituttet.

Ensilox og eddiksyre vert nytta for å ensilere og konservere fisk, fiskebiprodukt og innmat. Bruken av desse kjemikala skal avklarast med mottakar av restråstoffet. Desse stoffa skal ved normal drift ikkje sleppast ut gjennom utsleppsleidninga.

Verksemda må med jamne mellomrom gjennomføre ei systematisk risikovurdering av kjemikal, både med omsyn til kva helse- og miljøfarar som er knytte til det enkelte kjemikalet, men også ut frå mengd, bruksområde, kvar det blir brukt og kvar det blir lagra. Risikovurderinga skal dokumenterast i internkontrollen, jf. vilkår 2.7 (BAT8).

Verksemda må også med jamne mellomrom og på ein systematisk måte gå gjennom stoffkartoteket og oppdatere dette med omsyn til bruksområde, mengder og lagring av farlege kjemikal.

Samstundes skal de vurdere mogleg substitusjon med stoff som er minst like effektive, men som er mindre helse- og/eller miljøfarlege.

Lagring av kjemikal skal går føre seg i samsvar med forureiningsforskrifta kapittel 18 *Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall* (Tanklagringsforskrifta).

3.2.5 Støy (vilkår 7 i løyet)

Verksemda sitt bidrag til utandørs støy ved omkringliggende bustader, sjukehus, pleieinstitusjonar, fritidsbustader, utdanningsinstitusjonar og barnehagar skal ikkje overstige grenseverdiane gitt i løyet, målt eller berekna som innfallande lydtrykknivå ved mest støyutsette fasade.

Støygrensene gitt i løyet er dei same vert gitt til industri generelt.

Verksemda vil ligge ytst på eit industriområde. Mellom slakteriet og nærmeste bustad ligg det ein serviceverkstad og ein kai til større båtar. I området ligg det også fleire industriverksemder og båtar i opplag. Det er lite truleg at støy frå verksemda vil kunne vere til sjenanse for naboar. Det ligg ingen institusjonar i området. Dersom det viser seg at støy vert eit større problem enn føresett og støygrensene synest å bli overstigne, må verksemda få utført ei støykartlegging.

3.2.6 Energi (vilkår 8 i løyet)

Verksemda skal nytte elektrisk kraft som energikjelde. Forbruket er rekna til å ligge på 4-5 MWh i året.

Energistyring:

Verksemda skal utarbeide eit system for energileiing. Systemet skal vere til hjelp for at verksemda på ein kontinuerleg, systematisk og målretta måte skal kunne vurdere kva tiltak som kan setjast i verk for å oppnå mest mogleg energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energileiing skal følgje prinsippa og metodane gitt i Norsk Standard for energileiing (NS 50 001) og det skal inngå i verksemda sin internkontroll, jf. vilkår 2.7. Energistyringssystemet skal vere etablert innan 01.03.2023.

Energisparing og -effektivisering:

I søknaden har verksemda oppgitt ein del energisparetiltak. Verksemda skal m.a. nytte LED-lys som lyskjelde, setje krav til leverandørar om bruk av energisparande teknologi der dette er mogleg og de skal auke dimensjonen på utsleppsleidninga for å redusere straumforbruk knytt til pumper (BAT6).

Utnytting av overskotsenergi

Overskotsvarme frå kuldeanlegget skal nyttast som hovudvarmekjelde. Det vert eigen gjenvinningskurs for trykkluftkompressor.

Spesifikt energiforbruk

Verksemda skal berekne spesifikt energiforbruk. Det vil seie energiforbruk per tonn vare produsert. Spesifikt energiforbruk skal rapportera til Statsforvaltaren i eigenkontrollrapporten, jf. vilkår 11.5.

3.2.7 Avfall (vilkår 9 i løyet)

Verksemda pliktar så langt det er mogleg utan urimelege kostnader eller ulemper å unngå at det blir danna avfall som følge av dei ulike aktivitetane. Verksemda pliktar å sjå til at all handtering av avfall, under dette gjenvinning, blir utført i samsvar med reglane for slik handtering, som er fastsette i eller med heimel i forureiningslova¹.

Blod som vert separert frå bløggevatn om bord i bløggebåten, skal leverast til fabrikken og derifrå leverast som råstoff for produksjon av fiskemjøl, fiskeolje og dyrefôr. Verksemda må ha oversikt over mengd og mottakar.

¹ Sjå mellom anna avfallsforskrifa av 1.6.2004 nr. 930 og kapittel 18 i forurensningsforskriften av 1.6.2004 nr. 931.

Dødfisk skal kvernast, ensilerast og leverast til godkjent mottak. Verksemda skal registrere mengd og mottakar.

3.2.8 Tiltak mot akutt forureining (vilkår 13 i løyvet)

I tillegg til kravet som gjeld miljørisikoanalyse i internkontrollforskrifta, jf. vilkår 2.7 om internkontroll, skal verksemda også kartlegge og risikovurdere uønskte hendingar og andre tilhøve som kan føre til fare for akutt forureining. Ut frå resultata av risikovurderinga skal det fastsetjast relevante risikoreduserande tiltak. Det må lagast handlingsplanar for å sikre at relevante førebyggande og konsekvensreduserande tiltak vert etablerte.

Ut frå resultata av risikovurderinga og dei risikoreduserande tiltaka skal det utarbeidast ein beredskapsplan som viser kven som er ansvarleg ved ulike typar hendingar og korleis slike hendingar skal handterast. Planen må også innehalde kva instans som må varslast i kvart enkelt tilfelle.

Verksemda skal ha rutinar for å varsle om akutt forureining i samsvar med gjeldande forskrift. Rutinane skal inngå i internkontrollen.

3.2.9 Undersøkingar og utgreiingar (vilkår 14 i løyvet)

Undersøking av vassførekomst

Sidan utsleppspunktet er flytta, så vil utsleppet frå verksemda til no ikkje ha bidrige med negativ påverknad på staden. Eventuell påverknad vil då ha kome frå andre tiltak og aktivitetar i området t.d. matfiskanlegg , avløpsanlegg og avrenning frå land.

Det er observert sårbarer korallar av stor verdi i nærleiken av utsleppspunktet samstundes som det vert rapportert om gode straumtilhøve i området, jf. rapportane frå Rådgivende Biologer AS. I våre vurderingar har vi gått ut frå at prosessavløpsvatnet vil vere svært fortynna (900-1200 gonger) om lag 50 meter frå utsleppspunktet. For å sjå om, og eventuelt kva verknad utsleppet faktisk har på naturmangfaldet, må verksemda gjennomføre ei miljøgranskning etter vassforskrifta når slakteriet har vore i drift i tre år.

Tilstandsrapport om mogleg forureining av grunn og grunnvatn

Verksemder som er omfatta av IED og der aktivitetane seier at det blir brukt, framstilt eller sleppt ut farlege stoff eller stoffblandingar, jf. *Forskrift om klassifisering mv. av stoffer (CLP)*, skal vurdere utsleppet og utarbeide ein tilstandsrapport, jf. forureiningsforskrifta § 36-21. Rapporten skal innehalde informasjon om forureiningstilstanden i grunnen og grunnvatnet, og han skal som et minimum innehalde informasjon om noverande og tidlegare bruk av verksemda sitt område, og eksisterande og eventuell ny informasjon om resultat frå undersøkingar av grunnen og grunnvatnet på lokaliteten der verksemda sine aktivitetane går føre seg

Med bakgrunn i dette skal verksemda vurdere behovet for å dokumentere forureiningstilstanden i grunn og grunnvatn. Denne vurderinga skal gjennomførast i tråd med trinn 1-3 i Miljødirektoratet sin rettleiar M-630/2016 *Tilstandsrapport for industriområder*.

Dersom vurderinga viser at forureiningstilstanden i grunn og grunnvatn må dokumenterast vil Statsforvaltaren pålegge verksemda å utarbeide ein full tilstandsrapport i tråd med trinn 4-7 i rettleiaren.

4 Saksgang

Statsforvaltaren har handsama søknaden i samsvar med forureiningsforskrifta kapittel 36 *Behandling av tillatelser etter forurensningsloven*.

4.1 Korrespondanse

Søknaden er handsama ut frå opplysninga som har kome fram i søknaden med vedlegg, ettersende dokument som m.a. rapportar frå Rådgivende Biologer AS og andre dokument som verksemda har utarbeidd, og dokumentasjon og opplysningar vi har bede om i etterkant. Korrespondansen har gått føre seg via Teams-møte mellom verksemda og Statsforvaltaren, dokument som har vorte sende til Statsforvaltaren sitt postmottak og e-postar og telefonsamtalar mellom verksemda og sakshandsamar.

4.2 Førehandsvarsle og fråsegner

Saka er førehandsvarsla i samsvar med forureiningsforskrifta § 36-5. Frist for å gi uttale var 01.07.2022.

4.2.1 Fråsegner og Hardanger Fiskeforedling AS sine merknader

Fiskeridirektoratet : Fiskeridirektoratet viser til tilstanden i vassførekomsten og at det nye utsleppspunktet er tenkt plassert i nær tilknyting til korallførekomsten «Store Bleikja» som er eit område som er vurdert som «viktig» (B-verdi) etter DN-handbok 19. Fiskeridirektoratet meiner at «Ei kartlegging bør ligge til grunn før ein planlegg kor utsleppspunktet skal ligge slik at det vert plassert på ein god og gjennomtenkt stad der også naturmangfaldet er teke med i vurderinga. På bakgrunn av korallførekomstane som er dokumenterte i området, så bør ein vurdere andre plasseringar for utsleppspunktet til område med mindre verdi, som t.d. nordover, eller å trekke røyret lenger inn på grunnare område. Kanskje bør ein vurdere å bruke eksisterande utsleppspunkt eller å forlenge eksisterande rør for å minimere mekanisk skade i anleggsfasen. Alternativ plassering av utsleppspunkt må i tilfelle kartleggjast først».

Bømlo kommune: Bømlo kommune seier i si fråsegn at: «Som vedlegg til søknaden har Rådgivende Biologer AS utarbeidt ei kartlegging av marint naturmangfald med vurdering av verdi og konsekvens i rapport av 11.04.2022. Her står det om resipienttilhøve ved planlagt utsleppspunkt:

Det antas at det vil være gode strøm- og oksygenforhold i utslippsområdet, med gode forhold for nedbrytning og omsetting av organisk materiale. På grunn av den sterke strømmen vil også mye av materialet fra utsippet bli fraktet av gárde med kortere eller lengre strekninger, med høy grad av fortynning underveis. Med noe avgrenset omfang av sedimentering, samt hyppig resuspensjon, vil det derfor trolig bli lite akkumulering i nærområdet til avløpet.

Me har ingen merknader til denne vurderinga av resipienttilhøve ved planlagt utslepp av prosessavløpsvatnet og Bømlo kommune rår til at det vert gjeve utsleppsløyve som omsøkt på nordaustsida av Stora Bleikja».

Hardanger Fiskeforedling sine merknader til fråsegnene:

Hardanger Fiskeforedling AS viser til vedlegg 22, dokument-ID 4.3.1 «Virksomhetens påvirkning på havets økosystem». Her vurderer dei først mogleg miljøverknad under byggefasea ut frå rapportane frå Rådgivende Biologer AS. Verksemda stiller krav til entreprenørane om risikovurdering og

leggeprosedyre ved fjerning av gamle og etablering av nye røyr. Det vert lagt vekt på risiko for oppvirvling av sediment og fysisk øydelegging av sårbar natur.

Verksemda vurderer vidare miljøverknader knytte til av utslepp av prosessavløpsvatn som vil kunne føre til organisk og kjemisk belastning på sårbar natur. Prosessavløpsvatnet vil bestå av ei blanding av saltvatn og ferskvatn. Dette vil føre til at utsleppet vil ha lågare salinitet enn vatnet rundt og dermed vil stige oppover, noko som igjen vil føre til auka innblanding med omkringliggende sjøvatn. Temperaturskilnader vil også føre til auka innblanding. Rådgivende Biologer AS vurderer at sårbar natur som ligg djupare enn 120 meter, ikkje vil bli påverka av utsleppet. Utsleppet vil heller ikkje ha gjennomslag til overflata, sidan avløpsvatnet vil truleg ikkje stige høgare enn til 90 meters djupne. Prosessavløpsvatnet vil vere kraftig fortynna (900-1200 gonger) om lag 50 meter frå utsleppspunktet. Det er gode straum- og oksygentilhøve i området slik at nedbryting og omsetning av organisk materiale går raskt. Mykje av materialet vil bli frakta over kortare eller lengre avstandar med høg grad av fortynning. Dette vil truleg føre til liten grad av akkumulering i området.

Dersom prosessavløpsvatnet inneheld høge konsentrasjonar av kjemikal, vil dette motverke at utsleppet stig.

Utsleppet vil vere i nærleiken av område der det finst sårbar korallar av stor verdi og som elles er funksjonsområde for vanlege artar av noko verdi. Når det kjem til førekommstar av korallar nær utsleppspunktet, så er det observert ei tett samling av store sjøbusker om lag 110 meter frå utsleppsstaden. Korallar er svært sensitive for pH-endringar, særleg nedsett pH. Verksemda viser til at avløpsvatnet om lag 50 meter frå utsleppspunktet vil vere fortynna 900-1200 gonger.

Hardanger Fiskeforedling AS skal arbeide for at aktivitetane skal ha ingen/minimal negativ verknad på korallar og andre artar i nærleiken av utsleppspunktet. Alt blodvatn og vaskevatn skal gå gjennom verksemda sitt reinseanlegg der det vert filtrert og pH-justert. Verksemda skal bygge opp eit vedlikehaldssystem basert på risikovurderingar og tilrådingar frå leverandørane, og etablere ein internkontroll som m.a. femner om rutinar for kontroll med avløpsprosessen og kva som vert sleppt ut gjennom prosessavløpsvatnet.

Statsforvaltaren har vurdert fråsegnene og verksemda sine merknader ved handsaminga av søknaden.

5 Klagerett

Hardanger Fiskeforedling AS og andre med rettsleg klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert gebrysatsen. Ein eventuell klage bør innehalde ei skriftleg grunngjeving og kva de ønskjer å endre. I tillegg skal andre opplysningar som kan ha noko å seie for saka, koma fram.

Klagefristen er tre veker frå dette brevet vart motteke. Ein eventuell klage skal adresserast til Miljødirektoratet og sendast til Statsforvaltaren.

Med helsing

Britt Solheim
senioringeniør

Grete Hamre
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

FISKERIDIREKTORATET REGION VEST
BØMLO KOMMUNE

Postboks 185 Sentrum
Rådhuset Leirdalen 1

5804 BERGEN
5430 BREMNES